

Hirdetési díjak

Hirdetéseket fölvesznek:

Nyilttéri cikkek

gármond sora után 25 kr. fizetendő.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Szerkesztői szállás:

Főfőtr 4-ik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzandók.

AZ ÉRTÉKESBB CZIKKEK DIJAZTATNAK.
Kéziratok nem adatnak vissza.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések küldendők.

II.

Nós, mi kénytelenek vagyunk nyíltan megvallani, hogy mi, részünkről, még képzelnünk sem tudunk haszonhajtó productiót a nyerstermelés emelése nélkül s hogy a mezőgazdaság egészséges fejlődésére tulajdonké-

UTIRAJZOK

ázsiai Törökországból.

(Eredeti levelek.)

II.

M a m a c h a t u m, szeptember végén.

(Folytatás.)

Dervish pasa, kiről közlelőbbi ismerői azt állítják, hogy nem csak különb katonai tehetőség, hanem különb polgári kormányzó és politikus is, mint volt mütiizun (tábornagyunk) a jelenleg az erzerumi vilayet polgári kormányzójává kinevezett Ismail Hakkı pasa, szeptember elején ájtott Ersinghiamba s átvéve a 4-ik hadtest parancsnokságát. Ugyanis úgy látszik, hogy a 4. hadtest kormányzata megmarad Ersinghianban, hová Erzerumból annak ideiglenesen mászka kézbe jutása alkalmával átköltözött (pedig Ersinghian maga majdnem közvetlen az ottan már sokkal nagyobb Frith partján való fekvéséből fogva egészségtelen váltótlázás tartozkósági hely a katonaságra nézve s hiszem a katonai kormányzat is, ha nem ezen, de a jövő (1295-ik) évben át fog költözni.) Mindezt öndekt aligha fogja érdekelni, úgy a török időszámítás sem, mely most arabs módon 1295-öt, görögök módon 1294-et számlál; ugyanis a 12 hónap kétféle elnevezése és számlítása divik Törökországban: a régi arabs, teljesen arabs elnevezésekkel, mint moharrem (évközi hónap = szenebaschi), szefer, rebı ül-errel, rebı-ül-achyr, dsemázzal-eyvel, dsemázzal, achyr, redseb, schaban, rámazan, (bőjtartó hónap), sayval, (megfelel némileg a ticschini evvelnek), zülhadd és zül-

Erre viszont kénytelenek vagyunk megjegyezni, hogy a baromtenyésztés és gyümölcs-termelés, akkora mértékben mint azt a miniszter ur kívánni látszik, ekkor szerint lehetetlen, sőt ki van zárva, mondanék mondani, el van tiltva, mivel a belügyminiszter ur által kiváltasgott kényszer-közös-művelési rendszer ezen ránk kényszerített rendszerrel szoros összefüggésben levő ugarlegeltetés mellett baromtenyésztésről és gyümölcs-termelésről szólni sem lehet, mivel a legelő barom mind elpusztítja a netalán elültetett gyümölcsfákat, e mellett pedig maga barom oly súlyos táplálékot kap a földön hogy nem csak baromtenyésztésről nem, de még marhatartásról sem lehet beszélni, egészen eltekintve attól, hogy baromtenyésztésünk a külföldtől függ és hogy például Romániából az erdélyi részekbe évenként 6,00 darab marha szállítatik s déli vidékeink egy

Kolozsvár, 1879. jan. 22.

A respublica a senatorok választásánál fényes győzelmet aratott s így jövőre biztosíva lévén a viszonyok consolidációja a többé nem lebegvén a képviselői kamara fölött a föloszlásat Damaszkos kardja: természetes volt, hogy mit eddig a képviselőház politikai tekintetokból halasztani volt kénytelen: a respublica száműzött barátainak hazaszerzésénél az hivatalban képviselők és ellene áskálódó ellenségeinek kiűzését mindjárt legelejező követni fogja az a ropogtatás, melynek immár nem kell félnie, hogy az állam-forma ismét az államcsiny veszélyébe nem leend, e kivívás nyomán, kitéve. Az általa nos amnestia és a respublica-ellenes hivatalnokok elbocsátása: ez lőn tehát a radicalisok jelzava — mivel szemben a kormány, megemléskelve, hogy a száműzöttek közt nem csak a köztársaságnak hanem általában minden államrendnek is főlétszám elleni találtnak s tudva, hogy a hivatalnokok jó része a köztársaság-ellenes érzülettel melettt sem veszélyeztetheti a közszoqlalatot — így legalább is méltatlanságot szenvedne a röktetés elbocsátás által, még ha találkoznék is elég

A diadalmas Sándor czár pedig kűzködik nyomer, a forradalom furiáival: kiket most m a fekete asszony is támogat. És a győzhetetlen

A mi pedig magát Karsot illeti, az oroszok elfoglalván a várost, először a vásáros fabódék a város közepén (az u. n. császárt) lerontották s tettegessé házakat és boltokat rendelnek Ápitén aztán az egyes erősségeket kitűnő utakkal kapcsoláltak egybe. Nem sokára hozzá fogtak a Karsot Tiflisbe — Alexandropolt (Gümrö) érintve, vezető vasút építéséhez, (14 alagutal, melyek fele már kész) és pedig — oh sors ironiája! a török folyók munkaejét használva, 4 pater napi fizetés mellett egyenéneként. Nem a tak török testvéreink (vagyis inkább kormány s ez jól megkülönböztetendő!) mikor még min ezen vidékek urai voltak, jó szántukból oly anyira szükséges közlekedési vonalak kiépítését fogni s a megelőköt jó karban tartani s imem a sors vaszeje reá kényszeríti őket halál ellenesgü(n)k javára. Trapezuntot Batummal vonal által egybekapcsolni; Batumtól le a pe határig vasutat építeni s így a természetből e rangú kikötővé hivatott Batumot a trapezunzerum-teherani kereskedő vonal fő emporium emelni, — mi által jövőre ezen jövedelmző vonalak török kézben maradása biztosítva volna, — ez lett volna oszman testvéreink feladata. Elmulasztották; a batumi első rangú kikötő Poti által tulsúlyoztatni engedék, majd elhelyették most az orosz. Most, hogy Batum birtokába vette, már is növekedik a ház hely talában a batumi föld becseben s a legjobb a kulatióknak tartatik örmény körökben Batum ház helyet vagy földet vásárolni, bizton számít

Folytatom kis városkánk chronikáját a reg-
gam élményeivel együtt, bár még ide való m-
érezésem napjának eseményeit sem fejeztem
A kis kaimakamtól, jobban mondva alörns-
hazátérve, meglátogattott örmény collegám
Boghos Cololian (Boghos örményül = Pál) lo-
sági orvos, s én este felé visszaadandó a lát-
tást, lovamam átgázoltam a Fráth tulajda-
(a Karsieba), hol két az égnek meredő szikla-
aljában a 3-ik lovasezred egy része tanyázott.
tött sátrak alatt. Rendes török lovasságot al-
tanyázza épen nem láttam; Kars felé tett ut-
ban csupán csak vissza felé futó cserkesz-
csecsenekkel volt szerencsém találkozni; a hirt-
karnapapokokat (perzsaákól toborzott rendetlen-
vasság) Ereinghiunban volt alkalmam bámol-
ni. A lovasság es újabb időben a tűzérség tu-
levőleg mindenütt a sereg díszét szokta képe-
Mig a szegény gyalogvitéz, nélkülös, a lovas-
mindig kijut. Így a törököknél is, hozzá-
hogy itt a lovasság rendes katonaság s nem

Okulni könnyű, annak, a ki tud és akar...

A távírdai díjegyek és díjegyves nyomtatványok használata 1878. évi febr. hó utolsó napjával megszüntették és 1879. márcz. hó első napjától kezdve a távírási díjak kizárólag készpénzben fizetendők.

..... Előfeltétel az azonnali és végleges kötelesek a
felek által díjegygyel ellátva vagy díjgyes nyom-
tatványon feladott táviratokat elfogadni és tovább-
bitani.

Az 1879. évi március hó 1-étől kezdve azonban a díjegyek a távírási díjak fizetésére többé nem fogadtatnak el, s a közönség a felment használt távírási díjegyeket és díjjegyes nyomtatványokat 1879. évi augusztus hó urolsó napjáig csakis a budapesti, kassai, kolozsvári, temesvári és zágrábi távíradkerületi pénztárnál válthatja be készpénzért.

Az 1879. év szeptember hó 1-étől kezdve 1879. évi november hó utolsó napjáig az ily táv-
írdai díjjegyeket és díjgyes nyomtatványokat már
csak a budapesti országos távírdapénztár fogja be-
váltani, és az 1879. év december 1-től kezdve a

talékos, se nem nemzetőr. Gyönyörködtem a szebbnél-szebb (bár kicsinyes gyenge testalkatu) lovahozzon sorában, a mint nyertőözve engedték magukat tisztogatni. A lovakra meglehetősen gond fordították, bár, hogy a legénység ügyes lovgálásban stb. gyakoroltatnék, nem igen tapasztaltam. A collega a szokásos kévével a szivarkával fogdott s kedélyes társalgás után visszatértem.

A kabátzseb titka.

Elbeszélés.

IRTA WÜHRL JAKÓ.

I.

— Mondottam már édes Emilia, hogy szer-
retlek! Jól tudod, hogy nem szenvedhetem a foly-
tonos enyvelést, a szakadatlan csókolózást, öle-
lést. Szerethetjük mi egymást e nélkül is, a-
tán meg nem is illő dolog az, ha az ember min-
dig más ajkain csüng ajkaival. Meg van enne-
m is a maga ideje és határa. Mindent mértéktele-
sen, semmit sem a rendes mértéken túl...

— Oh, jól tudom én, hogy a te szíved má-
nem érez úgy, mint megismerkedésünk első pá-
tejeiben. Persze, akkor még újdonság volt első
ted . . . Ma már terhekre vagyok; ma már for-
tosabb, komolyabb dolgaid akadtak és terhe-
van nód enyélésére, őszinte ragaszkodása, iga-
hamisítatlan szerelme. Ilyenek vagytok ti férfiak!
Háládatlanok, figyelmelenek!

— Csak pityeregj megint! Mily csodál-
at is vagy te ma Emilia! Mondottam már, hogy i-
selelőddel ingerelsz, feligazatsz engem. De te az-
mégis sírsz, mégis gyötörsz könnyeiddel, szemr-
hányászáddal, panaszaiddal. És végre is, mi-
re, mindez? Nem! szerdlek-e úgy; mint mindig!
Megváltoztam-e egybekelésünk óta? Valóban, u-

még addig be nem váltott díjjegek, mint értéken kívül helyezettek, többé egyáltalán nem fognak beváltani.

— A Deák Ferencz emlékének törvénybe iktatásáról szóló 1876. III. t. cz. végrehajtása tárgyában az 1878. évben történt intézkedésekről készült jelentés, melyet a miniszterelnök a ház naplójában benyújtott, előadja az emlékügy körül a múlt évben történt intézkedések fontosabb mozzanatait, jelesen a pályázat történetét és eredményét, melyet olvasnánk a korábbi közleményeinkből már ismernek, s azután vállalat pénzügyi oldalára nézve jelenti, hogy az emlékszáborra a főváros által felajánlott, de még folyóvá nem tett 20,000 frton kívül a pénzügyminiszterium értesítése szerint 1878. évi decz. 31-ig készpénzben . . . 126.006 frt 26 kr. és kamatokban . . . 11.989 frt 41 kr.

S így összesen . . . 137.995 frt 67 kr, azon felül pedig értékpapirokban 200 frt folyt be. Ezen összegből a pályázati hirdetményben kikötött pályadíjakra, továbbá a külföldi pályabírák díjazására, a minták kiállítására, hírlapi hirdetésekre s egyéb apróbb kiadásokra eddigelé összesen 10,682 frt 8 kr fordítottván, a múlt év végével rendelkezésre állott a főváros által felajánlott 20,000 frt s a 200 frt értékpapíron kívül készpénzben összesen 127,313 frt 59 kr.

— A honvédelmi miniszter a honvédségről egy nagy jelentést készít, melyben az egész intézmény fejlődése részletesen ki van fejtve. Az első szakasz a szervezését adja elő, a második a honvédség katonai igazgatási ügyeit, harmadik a kiképzéssel foglalkozik, a munka többi része most van készülöben. A fentebbi 3 szakasz az első részt képezi. E szerint volt 1873. december végén tényleges szolgálatban 1119 honvédgyalogtisz és hivatalnok, 9768 gyaloglegény, a lovasságnál 111 tiszt és hivatalnok, 1965 legény, szörlovásznál 26 tiszt és hivatalnok, 311 legény, összesen 1246 tiszt és hivatalnok, 12,044 legény, 1877. december végén volt tényleges szolgálatban a gyalogságnál 1140 tiszt és hivatalnok, 7438 legény, a lovasságnál 177 tiszt és hivatalnok, 1882 legény. 1877. végén összesen 1317 tiszt és hivatalnok, 9320 legény. Szabadságolt állományban 1330 tiszt és hivatalnok, 242,634 legény, összesen 2647 tiszt és hivatalnok, 251,964 legény.

A Ludovica Akadémia tanterve és egész fejlődése adatok elő. 1873—1878-ig 5 év alatt bevégezte a törzstiszti tanfolyamot 113 százados, a tiszt tanfolyamot 101 tiszt, a tisztképző tanfolyamot 101 tiszt, a tisztképző tanfolyamot 580 hadapród, alztiszt és megfelelő előképzéssel bíró közhonvéd; a tábori rendőri iskolában (két éven át) 79 honvéd. De 1873-ban volt az Akadémiagátója, 1877-ben szintén 38 tanára; 18 tiszt és 198 altiszt honvéd hallgatója.

Külföld.

A francia képviselőház f. hó 20-iki ülésében Sénard (mórakelt balpárti) dícséri a miniszteriumot multjéért, de programját, vezetését a hivatalnokokat illetőleg elégtelennek tartja. Dufaure azt válaszolta, hogy ő szívesen osztja a Sénard által kifejezett nézeteket. Megemlíti róla, hogy mekkora része van a köztársaság megalapításában és megszilárdításában és azt mondja, hogy ezen túl szigorúbb lesz a hivatalnokok iránt, de a teljesített szolgáltatásokat azért nem téveszti szem elől. Dufaure beszédjét körülbelül 250 képviselő tetszéssel fogadta. Madier Montjer és Floquet bírálták.

érzem, hogy ma is a régi vagyok, hogy ma is úgy szeretlek, mint azelőtt.

— Szavadon foglak Viktor! Azt mondtad, hogy még mindig szeretsz. Nos, én hajlandó vagyok szavainak hitelt adni; de bizonyítsd ezt be nekem. Ha igazán szeretsz, csókold meg!

— Ismét csókkal üldöszesz . . . Jöjj hát s aztán hagyj békén . . . Így ni! Most pedig engedj dolgoznom. Ha untalan háborgatsz, éjfélig sem leszek kész munkámmal.

— Tehát elűszesz magadtól?

— A világot sem!

— Engedd tehát meg, hogy melletted maradhassak.

— És háborgass. És dolgozni ki fog akkor? Lásd Emília, mily megmondolatlan vagy. Tudod, hogy csak akkor tudok dolgozni, ha magamban vagyok. Megígérem neked, hogy sietni fogok s a mint elkészülök, az est többi részét melletted töltöm el . . . Már ismét sírsz? Emília! Ez valóban gyerekség tőled. Lásd, nem csoda, ha végre is türelmemet veszítem. Két éve élünk együtt s ez idő alatt valóban elég alkalmad volt megismerni engem. Te mindig a legrosszabbat gondold rólam. Ismételdem, a mit már ezer-szer mondtam? Elmondjam neked újra, hogy szeretlek?!

— Oh igen, ez az én leghőbb kívánságom. Ha még egyszer mondanád, szeretném még annyiszor hallani. Nem tehetsz en aróli, ha téged szeretlek. Avagy nem vagyok-e nőd s rosszat cselekszem-e, midőn melletted akarok maradni? . . . Te nem szílsz. Jó; irj csak! Tudom, a munka jobban szórakoztat téged, mint én! Hisz én csak égető, igaz, ragaszkodó szerelmeiről tudok veled beszélni; én csak csókjaimmal, öleléssimel halmozhatlak el. S épen ez van terhedre. Azt szeretnéd, ha soha

gatták a kormány programját. Az utóbbi kívánja, hogy mondjon le a kormány és olyan cabinet alakíttassék, a mely képviseli az egyesült balpártot. A belügyminiszter kívánságára rövid időre felfüggesztették az ülést. Ferry a következő indokolt napirendet terjeszti elő: Bizva a miniszterium nyilatkozatában és számítva rá, hogy a miniszterium teljes cselekvési szabadságának birtokában nevezetesen a közigazgatási és törvénykezési hivatalnokokat illetőleg, nem késik elégtelt szolgálatni, a ház áttér a napirendre. A miniszterium elfogadta ezt a napirendet. Floquet egyszerű napirendet indítványoz. Ezután szavaztak. Floquet napirendjét 322 szóval 168 ellenében elvetették. A balpárt és balcentrum ellene szavaztak, a republikánus unió és a szélsőbal pedig mellette. A jobbpárt nem szavazott. Ezután Ferry napirendjét 223 szavazattal 121 ellenében elfogadták.

Párisból jelenti a Daily Telegraph: Az hírlik itt, hogy Oroszország és Románia nem tudnak megegyezni Besszarabiá határaitnak megállapításában és hogy e kérdés a dunai bizottság elé fog terjesztetni. Románia továbbá tiltakozni szándékozik az orosz kormány azon eljárása ellen, hogy Dobruzsában is sereget akar tartani, a helyett, hogy néhány etappeal megelégednék, a mint ez megállapítva van.

A képviselőház ülése január 20-án.

Pogány Károly Hunyadmogyé vajda-hunyadi; Kemény Gábor báró Alsó-Fehérmegye nagyenyedi; Nagy György Salágy-megye dícsádi smég más megválasztott képviselőök bemutatják megbízó leveleiket. Először jelenti, hogy a nyugatomban lépett Nagy Iván napló-szerkesztő helyébe P. Szathmáry Károlyt nevezte ki helyébe. Kemény Gábor miniszter bemutatja az olasz vám- és kereskedelmi szerződésről szóló törvényjavaslatot s kéri ennek sürgős tárgyalását, mivel már febr. 1-én élelbelép. Egyszermind kéri a házat, hogy a 15 tagból álló vám- s kereskedelmi bizottságot válassza meg a holnap ülésében, hogy ez rögtön összejövén, a szerződést s a róla szóló törvényjavaslatot azonnal tárgyalja. Pauler Tivadar miniszter betérjeszti a rendőri kihágásokról szóló törvényjavaslatot. Tisza Kálmán miniszterelnök betérjeszti a Deák Ferencz emlékszábor s síremléke iránt tett intézkedésről szóló jelentését. Interpelláció keltő van bejelentve Apponyi s Simonyi Ernő részéről. Az ülés végén fognak betérjesztetni. Apponyi Albert gr. a lapokra [ntal, melyek Bosznia s Herzegovina közigazgatási szervezését közik oly megjegyzéssel, hogy ez a törvényhozások mellőzésével fog életbeléptetni. Sürgősnek tartja tehát, hogy ez ügy, mely alkotmányosértést foglal magában, mihamarabb tisztázásnak s döntésnek tartja tudni ez lehető, osztozik-e? Interpelláció a miniszterelnök urhoz 1. Valóságos alapul-e Bosznia s Herzegovina közigazgatási szervezésének azon terve, melyet az egész monarchia sajátja már több nap óta megvitatt a nélkül, hogy csáfolatban részesült volna? 2. Valóságos alapul-e azon, szintén az egész sajtóban elterjedt fűtévész, hogy a kormány ezen vagy esetleg más kázigazgatási szervezését a törvényhozások mellőzésével szándékozik megállapítani és életbeléptetni? Köszönetet fog a miniszterelnökkel. Simonyi Ernő szükségesnek tartja, hogy a keleten kitört dögvész terjedése ellen történjenek intézkedések, hiszi is, hogy a kormánya kellő óvó intézkedéseket megtette s így jónak itéli, hogy ha a közönség megnyugtatót nyer. A belügyminiszter urhoz intézett interpellációja így szól:

sem jönnék közeledbe; ha hidegen, egykeüvén viselném magam irányodban; ha . . .

— Nos, ha?

— Csak gunyolj, Viktor! Addig-addig gunyolsz, míg szívem megszakad.

— Emília, te ma ismét kegyetlen vagy.

— Vártam e választat. Hisz egyebet sem tudsz szememre vetni. Jól van tehát! Mai napról fogva úgy fogok cselekedni, a mint akarod. Hideg leszek hozzád; read se nézek egész nap; kerülni foglak; nem háborgatlak többé munkáiban soha; tehetsz, cselekedhetsz, a mint kedved tartja. Ez a te kívánságod és én bebizonyítandom neked, hogy erős leszek elhatározásomban, hogy változhatlanul ura leszek az imént kimondott elveimnek . . . Én pedig majd magamba zárkozom és ott . . .

— És ott? . . . Emília! te távozni készülsz? . . .

— Kívánságodat teljesítem.

— Az én kívánságomat? Hát mondtam-e egy árva szóval is, hogy távozz?!

Nó lássa az ember, mint durrong, mily haragos az én kis feleségem! Maradj tehát még egy perczre. Maradj és ülj le ide mellém. Nem mellém, de térdemre. . . Így ni! Ezt már szeretem. De most vége legyen a durrongásnak. Aztán meg tekints csak a szemembe. Nőző? Erősen, bátran, szerelemittasson. Így, így szeretem. Aztán el azzal a komoly tekintettel; mosolyogj egyet. . . Még egyszer, még egyszer! . . . És most, most, most ölelj át kis- ső. Így; hogy le ne essél térdemről; mert megüt- hetnéd megadat. Most pedig csókold meg. Szenvedélyesen nyomd ajkaidat az enyémhez. Még egyszer, még egyszer! Így ni kis bók! Most pedig engedd meg, hogy arczodról lecsókolhassam a könnyeket, mik szemeidről az imént legördültek. Gyűlölöm a könnyeket. . . Látod, hogy igazán szeretlek!

(Folytatása következik.)

Van-e a kormánynak tudomása az orosz birodalom némely részében kiütött keleti pestis természetéről és terjedéséről? Tette-e a kormány és mily intézkedéseket arra nézve, hogy ezen ragályos és pusztító dögvész hazánk határaitól a lehetőleg korláti között elháríttassék, Simonyi Ernő. Tisza Kálmán miniszterelnök: Egyetérték a t. képviselő urral abban, hogy ez valóságos tisztán egészségügyi kérdés, valamint egyetérték abban is, a mit beszéde végén mondott, hogy ez oly természetű kérdés, melyben szükséges men- nél előbb megadni a közönségnek legalább azt a megnyugtatót, hogy a kormány azt, a mit ez irányban tehet, és tenni kötelessége, el nem mulasztotta és annak idejében el nem fogja mulasztani. Ezért vagyok bátor a házszabályok által adott engedelemnél fogva most azonnal válaszolni a t. interpelláló képviselő ur kérdésére. (Halljuk!) A mint e hír hírlapilag elterjedt, mint belügyminiszter azonnal kötelességemnek tartottam a külügyminiszteriumhoz fordulni oly célból, hogy az ügynek valódi állásáról, meggyőződés szerzessek. Mondhatom, hogy már e felszólalásomat megelőzőleg is az óta folytonosan a külügyminiszterium által nemcsak egyenesen Oroszország felé, de minden irányban megtörténtek a kellő lépések, hogy e bajnak mibenlétéről, terjedése irányáról, fokozatáról teljesen kimerítő, hiteles értesülést lehessen szerezni. Az eddigiek szerint azt vagyok bátor mondani, hogy a bajt ma legalább még oly nagygnak, oly fokozatúnak, hála istennek, tekinteni nem lehet, a mely által hazánk egészségügyi viszonyai fenyegetve volnának.

De biztosíthatom a t. képviselő urat és a t. házat, hogy nem is adok hitelt minden, a bajnak majdnem elenyészést jelentő tudósításnak. A kormány igenis kötelességének ismeri lehető közvetlenség és folytonosan tudomást szerezni a dolgot folyásáról s annak idejében, ha csakugyan ilyen- nek bizonyul a baj, megtenni mindazokat az intézkedéseket, melyek által — mint a képviselő ur magát kifejezte — a baj hazánk népétől lehetőleg elháríttassék. Többet ez alkalommal nem mondhatok. (Helyeslés.) Simonyi Ernő megnyugtató válasz csak arra kéri a minisztert, hogy az országsági híre- nek ne adjanak föltétlenül hitelt, mert ezek csak- kélyebbnak tündetik fel a bajt. Szeretné, ha kormá- ny küldene oda valakit. (Nagy derűltetés.) Szó- lló ugy hiszi, hogy ha a katonának a háboruba kell menni, hol valószínűleg agyonlövik, az orvosnak sem lehet elkerülnie e háborúját. A köz- lekedés sem oly nehéz ma már, mint volt ré- gebben.

A ház a miniszter választat tudomásul ve- zzi. Egyéb tárgy nem lévén, az ülés 11 órakor el- oszlott.

A rendőri törvénykönyv.

igazságügyminiszter tegnapielőtt előterjesztett, már a mult országgyűlésben be volt mutatva. Ujabb elő- terjesztése örvendetes, mert a mű nagy hiányt pó- tol s a képviselőház remélhetőleg gyorsan fogja azt letárgyalni. A törvénykönyv 145 cikkelyből áll, melyek két részre, illetőleg 12 fejezetre van- nak bontva. Az első rész az általános határozo- tokról szól, a második rész a rendőri kihágások nemeiről s azok büntetéséről. A fejezetek tartal- ma a következő: Az I-ő fejezet szól az állam elleni kihágásokról, a II-ik fejezet a köznyugal- om és hatóságok elleni kihágásokról, a III-ik fejezet a vallás és annak szab. gyakorlata elleni kihágásokról; a IV. fejezet a pénz- és értékpá- pirok hamisítására vonatkozó kihágásokról; a V. fejezet a csalásd állás elleni kihágásokról; a VI. fejezet a közbiztonság elleni kihágásokról; a VII. fejezet a közrend és a közszemérem elleni kihágásokról; a VIII. fejezet a szerencsejáték által elkövetett kiah- gásokról; IX. fejezet a közegészség és a testi épség elleni kihágásokról; a X. fejezet a tulajdon elleni kihágásokról; a XI. fejezet a vadászati rend elleni kihágásokról; és végre a XII. fejezet tartalmazza a zárhatózatokat. — A törvényjavaslatához terje- delmes indoklás is van csatolva.

Pénzügyi eredmények.

A mult év utolsó negyedéről elkészült a köz- ponti számvetőség kimutatása, mely államháztar- tásunk tényleges bevételeit és kiadásait tünteti fel. Az eredmények nem mondhatók ugyan fényesek- nek, a mennyiben a direct adók 1-8 millióval, a jogilletékek 549 ezer, az államadók 381 ezer, az államvasutak 1.1 millió frrtal kevesebbet jövedelmez- tek mint az előző év hasonló negyedében sőt a bevétel összterjedménye az 1877. év utolsó negyedéhez vi- szonyítva 3 millió frrtal kedvezőtlenebb volt. De viszont a kiadásoknál is igen jelentékeny megta- karítások történtek, úgy hogy végeredmény gya- nánt 3-6 millió frrtal kisebb összegre ragnak az 1878. évi kiadások mint az 1877-ikié, s így a bevételeknél történt csökkenés nem csak helyre van üve, de a vag. egy fél millió forintra me- nő mérlegjavulást is constatálha- tunk 1877. utolsó negyedéhez viszo- nyítva. Az összes bevételek a f. év utolsó ne- gyedében 64,979,550 frrtot tettek, az összes ki- adások 49,115,996 frrtot. A bevétel a kiadás té- hát 15,863,554 frrtal haladta meg, úgy hogy az év három első negyedében volt deficit 15-8 millió frrtal csökkenve lett s így ez nem igen fogja meg- haladni az 1877-iki deficitet.

B. Kemény Gábor kereskedelmi miniszter kórlrata a keresk. s iparka- maráshoz.

A közgazdasági miniszteriumnak, melynek vezetését ő Felsége legkegyelmesebb megbízásá- ból átvette, az ipar és kereskedelem terén is nagyfontosságú feladatai vannak.

Hazánk közgazdasági fejlődése és virágzá- sára okvetlenül szükséges, hogy az östermelés ál- tal előállított kincsek, a mennyire csak lehetsé- ges, magában az országban feldolgozva, gyorsan és a versenyképesség szempontjából olcsón, neve- zetesen pedig minden felesleges közvetítők mellő- zésével kerüljenek a bel- és külföldi fogyasztók- nak kezébe.

Igy fogván fel hivatásunkat, kiváló figye- lem fordítandó a feldolgozó iparnak épügy, mint a közvetítő kereskedelemnek lehető előmozdításá- ra és emelésére. E két nagy tényezőnek törvé- nyes közegei, a kereskedelmi és iparkamarák hi- vatva vannak ez irányban a kormányt szakértői véleményezéssel támogatni, intézkedéseinek vég- rehajtásánál annak segítségét nyújtani.

A mi különösen a nagy- és kisipart illeti, szembeszökő azon körülmény, hogy hazánkban oly jelentékeny számban keletkeztek az iparváll-alatok, és hogy iparosaink száma, Nyugat-Eu- rópa államaiboz képest, aránylagosan is igen eke- ly. — Ennek folytán még mindig nem dicsé- kedhetünk a közgazdasági önállóság azon foká- val, mely saját ipari igényeit saját erején fedezi- ni képes. Az iparágazatok sok neme egészen fej- letlen állapotban van még mindunk, míg más- nemekben a kezdeten ugyan túl vagyunk, de vál- lalataink a mostoha viszonyok sulya alatt csak ten- gődnék.

Megóvunk és fejlesztünk kell tehát a lé- tező, elősegíteni és támogatni a keletkező új ipar- ágakat.

Késéget nem szenved, hogy a hatályban levő ipartörvény, bár a szabad kereset korszerű elvére van alapítva, a mi a vállalkozó iparos és annak segéde s tanoncjai közti viszony szabá- lyozását illeti, nem volt képes a szükséges ren- det és megnyugtatót megadni. — Egyik sürgős feladatunknak tekintem tehát az ipartörvény tár- gyában felmerült panaszoikat és kívánalmakat ta- nulmányozni és szakértők meghallgatása után az abban mutatkozó hiányokat a törvényhozásnak be- mutatandó törvényjavaslat után orvosolni.

Mivel ez szakképzett iparos-osztály gyakor- lati és elméleti oktatás nélkül nem képzelhető és így az iparos szakoktatás előmozdítása és terjesz- tése előadhatlan követelménynek vált. E célzónak elérésére törekedni magának az iparos osztálynak jelesen pedig szakközögeinek legszebb kötelessége, melynek teljesítése által nemcsak magának az ab- ban érdekelt osztálynak a legjobban gyümölcsöz-ő áldozatokat hozza, de a közvagyonosodás emelése feladatát is előmozdítja.

Az ipar ágazatai közül még különösen fel- kell említenem a háziipart is, melynek még a legkifejelettebb iparos államokban is jelentékeny szerep jutott, nálunk pedig kétszeres fontossá- ga van.

Ennek előmozdítására és fejlesztésére csak leg- ujabb időben történtek hathatós lépések. Elisme- réssel emelem ki, hogy ezen irányban több ke- reskedelmi és iparkamara igen dicőre méltó te- vékenységet fejtett ki. Ezen ügynek továbbfejles- tése érdekében közzétettem a nem mulasztandó és re- ményem, hogy a várt kedvező eredmény, anyagi jólétünk javára, nem fog késni.

A kereskedelem emelése tekintetében a kormá- nyának hivatása a jogbiztonságot emelni és a forgalmi akadályokat, a mennyire csak lehet, el- távolítani.

Az első irányban ózlszerű és az európai fel- fogás színvonalán álló hiteltörvények részint már meghozattak, részint, mint például a csőd- törvény, tárgyalás alatt vannak.

A másik irányban kétségkívül a vasuti ta- rifák kérdése az, mely a legnagyobb befolyással bír egy a termelésre, mint különösen a kereske- delmi forgalomra nézve. Ezen tarifák több oldal- ról óhajtott és bangulyozott lejobb szállításra azonban két akadályba ütközik, melyeknek elseje abban rejlik, hogy a kormány azok felett nem rendelkezik feltétlenül, a másik pedig abban ke- resendő, hogy a vasutaknak jövedelmességére való tekintet a tarifáknak szerfeletti leszállítását nem engedi.

Mindamellet a kamaráknak e tekintetben kifejtendő indokolt és méltányos kívánságait kész leszek mindenkor befolyással támogatni.

Mindezeket csak röviden és leginkább azért kívántam megemlíteni, hogy a kamarát felhív- jam, miszerint az ipar és kereskedelem érdekében felmerülő kívánalmaival bizalom-teljesen forduljon hozzám, épügy, mint viszont elvárom és meg is vagyok győződve arról, hogy a kamara hozzáinté- zett felhívásainak buzgalommal is ügyszeretettel fog megfelelni, mi által nem csak törvényszerű feladatának a közügy érdekében tesz eleget, ha- nem egyszerűen azon kapcsot és meg fogja erő- síteni, mely közte mint képviselő testület és meg- bízott közt kell, hogy fennálljon. Bárá Kemény Gábor s. k.

A diphteritisről.

Tekintetes szerkesztő ur!

A „Kelet” idei 12-ik száma „Napihírek” rovatában e czim alatt „A tej a diphteritis szülő oka” egy cikket jelent meg, talán valamely angol

lapból átvéve, hol Power angol orvos leginkább a tehéntejet hozza okozati összeköttetésbe a dyph- teritis előállásával, s közölve van, hogy ez ügyet a londoni pathologiai társaság kezébe vette, s kü- lön enquetet hivatott össze — e nagyfontosságú kérdés — ha egyáltalán mai nap még ez is lehetne megoldására.

E közlemény által én, ki már mintegy 700 diphteritis esetről tudok beszélni, nagyobb részint saját észleletem, részint pedig a felügyelet alatt s utasításaim szerint a járás körorvosai által kezelt, s nekem hetenkénti jelentéseikkben tudomá- somra hozott esetek után talán az országban leg- inkább voltam érdekelve azért; már már 6 éve, hogy a dyphteritistől leghatásosabbnak talált s szokott adagaimban, más irányban ártalmatlan, s ezek mellett semlegesítő miatt gyermekeknél leggyakorlatibb, a halvány hamagot (kali chloru- m) a köznépnl, a hol csak kapható minde- nyütt tehát tejbé téve használtatom, és pedig igen sürűn, a mennyiben az az eset súlyosságá- hoz képest 5—10 perczbe adagoltatom kávés vagy fehérv kanállal éjjel nappal szakadatlanul, sőt a jobb módú házaknál is ugyanazon sőt mandola fejetben rendelem, s csak ott tétetem a kőszégek számára porul rendelt főnti gyógyszert ivóvizbe, hol a közművek szegénysége miatt a háznál tej- minta, sőt ez által az meg sem szerezhető.

Vezérelt pedig eredetileg a gyógyszernek tej- ben való adagolására azon tapasztalat, hogy szopó gyermekek, csak igen ritka kivétellekpen dyph- terikusok, 1%-ka kapják meg e betegséget.

Irt körülmények s azon eredmény, hogy midőn a diphteritis betegek nem elkséve a vér általános fertőzése után kerülnek gyógykezelés alá s a gyógyszer elég pontosan adagoltatik, vagy a beteg már a diphteritis megkapása előtt, mint káros vérvegyület által elgyöngyölve, a tehén tejbé adott gyógyszer mellett legelőbbnyire meggyógyul s azon fölterés, hogy talán nem éppen minden ember olvassa a „Kelet” mellett, egyszerűs mind a „Pesti Naplót is, melynek idei 14-ik számában dr. Balogh Tihamér fentebbi Power Béla állítását elég tudományosan és alaposan csáfolja meg, s továbbá azon helyzet is, hogy a „Keletbe” még talán hivatottabb tollból a Power-féle állítást, még eddig megdöntve nem láttam: jogosítson föl en- gem is — irt állításra — csupán tapasztalati észrevételeimet csáfolatul a legrövidebben meg- tenni.

Járványos és ragályos betegségeknek ösmerve a dyphteritist, annak kedvező talaj föltalálása mellett, a ragályt hordó dyphteritis gomba-csírók utján megkapathatására néz, magam is egyetértek, de hogy ezen ragályzó csírok hordozóját, s csak- nem apodikticus bizonyosságu szülőknak a tejét elfogadhatnák, attól a londoni enquette határoza- tág is végtelen távolban áll, mert a tehéntej- nek a diphteritis sok száz eseténél, nemcsak hogy káros hatását soha sem tapasztaltam, hanem igen is tapasztaltam azt, hogy azon házaknál, hol a szegénység miatt a tej a gyógyszer fölvegyőül nem szolgáltatott, s ez sajnos vidékeinken nem- csak a család- és napszamos félénél, de sok el- szegényedett földművesnél is előfordul, a halálozási százalék nagyobb volt, mit ha nem is föltétlenül, a tej előnyére akarnék is föltüntetni, bizonyíték mindenesetre a mellett, hogy a tehéntej a víznél legalább nem vészhorzódóbb, de bizonyíték kü- lönösen a mellett, hogy tehát nem a tej a ragályt hordó eszköz, mert a kik a tejet nélkülözni voi- tak könnytelenek, még aránylag számosabban kap- ták meg a dyphteritist s nagyobb halálozási szá- zalékat adtak, míg a tejet a benne levő gyógy- szerrel több napokon éjjel-nappal igen sürűn kap- tott gyermekek nagyobb százaléka gyógyult meg, mi ha a Power állítása való lenne, betegeiknek legveszélyesebb állapotuk alatt adagoltatván a tej, sürűn és napokon keresztül. kivétel nélkül puszt- tulniok kellett volna.

Nyugodtnak marad tehát lelkiismeretem a tehéntejnek a dyphteritistől történt használatáért s legjobb meggyőződéssel s nyugodtsággal fogom azt ezután is, míg gyakorlatibb oldó szert talá- lunk használni, s ajnáló kiválóan a diphteritis járvány alatt, a szülőknak — egészséges úgy mint beteg gyermekeiknek aggodalom nélkül haszná- latára. Orvos társaimnak pedig, kik dyphteritissel küzdenek, hogy gyógyszereiket, ha tejből oldhatók, a köznépnl lehetőleg tejbé adják.

Mocs, január 20. 1879.

Mr. Winkler Frigyes,
Mocs járási és tiszt. főorvos.

Törvénykezési statistika.

Ügyforgalmi és tevékenységi kimutatása a szék- hely-kereszturi kir. járásbíródnak 1878-ik évről.

I.

A. Közpolgári ügyek.

Az iktató hivatalba érkezett beadványok: a) 1877-ik évről hátralékba maradt 15. b) 1878-ik évben érkezett 2769, lett összesen 2784. c) 1878-ik évben elintéztetett 2731. d) 1878. év végével maradt hátralékban 53.

II.

Sommás perék.

a) 1877-ik évről hátralékba maradt 69. b) 1878-ik évben szaporodott 235, lett összesen 304. c) 1878-ik évben elintéztetett: 1. ítélet által 100. 2. egyezség által 75. 3. végzés által 100. Ösze- sen 275. d) 1878-ik év végén hátralékban ma- radt 29.

(213—5)
(177—300)

Elsinger M. J.

Bécs, Neubau 2.
Zollergasse,

Védjegyzet
Ajánljuk
védve

Elsinger M. J. és fiai

Bécs, Neubau, Zollergasse 2

csász. kfr. hadügyminiszterium, 5 felsége hűbirtokéban és
 számos jétékony intézet snt, szállái

csász. királyi szabadalmazott gyárának
 legjobb és legajánlatraméltóbb

eső köpönyeit,

keszitakaro ponyvait, agybetéteit, satorkelméit.

(213—5)
(177—300)

Csak nőknek!
 kik fehér-folyásban (Leucorrhoe) — a magtalan-ság, hajhullás, felfújás, rozsr kintzés és gyengülés
 leggyakoribb okozója — szenvednek, kioldók egy több ezer esethen fűnyes sikerit hatásmal
 bebizonyult szert. Nem bevenni való gyógyszer, nem is fekszkendő, hanem egy egyszerű kő.
 nyelmes eljárás, mely tíz nap alatt e betegséget, bármely stadiumában is lenne, tökéletesen
 meggyógyítja. (508—13) (14—8)

HUTFLESZ KÁROLY

(42) KOLOZSVÁRTT, (2-*)

TOMBOLA.					
Csinos tombola nyeremények összehállítása, játékszerek és igen szép használati ezzkékből:					
25 darab	1 főnyeremény,	3 melléknyeremény	és 21 nyeremény		2 frt 50 kr.
25 darab	2 "	5 "	és 18 "		3 frt 50 kr.
50 darab	3 "	6 "	és 41 "		4 frt 50 kr.
50 darab	5 "	8 "	és 37 "		6 frt — kr.
100 darab	10 "	20 "	és 70 "		9 frt 50 kr.

Stájer asztali sajt
Hart-varából (tuczet számra ládácskákba), az évad legfinomabbja; íze különösen finom és gyöngéd. Főraktár: **PITTNER M.-nél,**
(39) (3—3) csemege-nagykereskedő Budapesten.

Megjelent és Erdélyben
STEIN JÁNOS
könyv- és zeneműkereskedésében Kolozsvárt
k a p a t ó.

Petőfi Sándor — a magyar nép legnép-
szerűbb költője — összes költeményeinek hazai
művészek rajzaival díszített népkiadása.

Könnyen olvasható csinos s mindenek felett: egészen teljes és szab-
tosságban valamennyi eddigit feltűltető kiadásban összesen 423 lapon, s
egész angol vászon izléses kötésben, a költő arcképén kívül még 30 kép-
pel egy nem vastag, nem nagy alakú s könnyen kezelhető kötetben
2 forintért.

 Két forintért a teljes Petőfi!

Két forintért teljes Petőfit, teljesebbet, nemcsak a régi 4 kötetnél, de az
újabb kiadásoknál is: ki nem obajtana magának? ki nélkülözhetne?
A kinek az előbbi kiadások birtokában vannak is nár — ezt, ha meglátja,
nem fogja elmulasztani megszerzését, s a kinek még nincs Petőfije, az
sietni fog megszerezni ezt. Most már Petőfi nélkül nem lesz, ne is lo-
gyen ház, a hol magyarul olvasni tudnak! Vegye meg minden ember, min-
den ifjú, minden leány, s a kunyhók költője lelte meg végre útját a kuny-
hókba is; de lássák meg a paloták is, hogy ezt az egyszerű ruháj ven-
déget ők is tisztességgel fogadjhatják.

(12) (7—*)

 **Vidékre 2 frt 10 kr. postautalvánnyal
való beküldésénél bérmentve.**

Stein János
könyv és zeneműkereskedése
Kolozsvárt.

(432—7) (7—*)

Alvilsavas mészszörp.

Párisi gyógyszerész Grimault és társa alvilsavas-mészszörp sikere mellbajok, hurut, nedtség, gyomorhurut, a légcsőgák gyulladás ellen, számos utánzásra adott alkalmat, mely nem birak hasonló becszel a máséknét készítyék.

Azon saenvedők, a kik Grimault és társa valódi alvilsavas-mészszörpét óhajtyák kapni, veskedjenek minden ügyen az aláírást követelni.

Azon gyárosok, a kik a ragyejen csak azt jegyzik meg: „Grimault és társa után p. riaban,” csak a t. cz. köönséget ányítyák.

Haszonbéri hirdetés.

A néhai **Alsó Zsigmondné** hagyatékához tartozó, **mező padosai** birtok, mely mintegy **700 hold** szántó és kaszálódó áll, 1879 Szent-György napjától kezdve, haszonbérbe adandó. — A feteleket írant értekezhetni, Kolozsvárt ügyvéd **Bokros Elek**nél, — Maros-Vásárhelytől **Nyárádi István** urnál. (44) (1—3)

(425)

PSERHOFFER J.

gyógyszerész Bécsben, Singerstrasse 15. „zum gold. Reichsapfel“.

Ajánlja a t. olvasóknak az alant jegyzett és sok évi tapasztalat után jelenek bizonyult gyógyszerészeti különlegességeket és hatásos lázi szereket.

NB. Megrendelésknél kérem a cím és postaalapon pontos megjelölését. — Az alant felsoroltakon kívül még sok egyéb különlegesség vannak készletben és netalán készletben nem levő szerek iránti megrendelések legrovidebb idő alatt és legutányosabban eszközölhetnek, és felvilágosítások legnagyobb készséggel díj nélkül adtnak. Küldemények a vidékre, bérmentesített pénzküldés, vagy utánvétel mellett. — Vidéki megrendeléseknél csomagolását darabonként 10 kr. számítatják. Nagyobb küldeményeknél csomagolás saját költségére. Ismételtesítők jutalékban részesülnek.

[illegible]

ELŐFIZETHETNI

STEIN JÁNOS

könyv- és zeneműkereskedésében Kolozsvár.

1879.

25.
évfolyam.

kitüntetve a bécsi
világkiállitáson
1876.

A Bazar
1879. Január 1-től

A Bazar
a legelterjedtebb és a
legegyszerűbb német női
divatlap,
a legkedveltebb és a
legtartalomdúsabb lap e
nemben.

12 színezett divat kép
és sok színezett
kézimunka mintá
fog tartalmazni.

A Bazar
1879. Január 1-től

**Előfizetési ára negyedévre helyben házhoz hordva
csak 1 frt 50 kr.**

Vidékre bérmentes küldéssel 1 frt 80 kr.

Évenként megjelenik:

- 24 divatlap.
- 24 szépirodalmi és vegyes tartalmu lap.
- 24 melléklet 500 szabás rajzzal.
- 24 melléklet különféle közlemények és hirdetésekkel.
- 12 színezett divatkép és egyéb minták.

**Előfizethetni Kolozsvárt
csakis
Stein János
könyv- és zeneműkeres
kedésében.**

Törvényhatósági tudositások.

KOSSUTH LAJOS

levelzése 1836. évi július 1-től, 1837. év május 7-ig.
Kossuth Lajosnak 1877. évi decz. 23-dikáról Földváry Mihály országgyűlési képviselőhöz, ez idő szerint Pestmegye alispánjához intézett levelében megadott engedélye folyán.
Ára 2 frt 40 kr.
A tiszta jövedelem az 1848—9. évi honvédek segélyezésére fog fordíttatni.

Legujabb zeneművek.

Épen most jelent meg és kiváltképen
Stein János
 könyv- és zeneműkereskedésében
 Kolozsvárt kapható:

Négy kedvelt népdal.

1. Ritka, ritka, ritka búza.
2. Minden este furulyázok sokáig.
(Sarkon van a Buza János korcsmája).
3. Békot vertem.
(Temetőben láttalak meg).
4. Sötét az éj.

Enekhanga zongora kísérettel alkalmazta HUBER SÁNDOR.
Ara 80 kr.

Jogász (Softa) négyes.

Zongorára szerzé ELLENBOGEN ADOLF. Ára 60 kr.

Első ábránd magyar dalok felett.

1. Repülj fecském ablakára.
2. Ezt a kerek erdőt járom én.

Zongora kísérettel hegedűre szerzé HUBER KÁROLY.
Ára 1 frt 50 kr

Második ábránd magyar dalok felett.

1. Befutta az utat a hó.
2. Hej be szennyos ez a maga kendője.
3. Sötét az éj, messze van még a reggel.
4. Szőke legény piros barna leány.

Zongora kísérettel hegedűre szerző HUBER KÁROLY.
Ára 1 frt 50 kr.

Harmadik ábránd magyar dalok felett.

1. Lehullott a rezgő nyárfa arany színű levele.
2. Búra, búra bubánatra születtem.
3. Fáj a szívem, fáj a lelkem.

Zongora kísérettel hegedűre szerzé HUBER KÁROLY.
Ára 1 frt 50 kr.

Mindenféle

bel- és külföldi

1879. Divatlapok 1879.

ujságok, szaklapok és
 folyóiratok a legolcsóbb
 áron előfizethetők

Stein János

könyv- és zeneműkereskedésében
Kolozsvárt.

Eladó 30 éves szilvorium

50 — 60 literes és nagyobb hordókban.

MEGREDELHETO

Somlyay László és Csiki testvérek urak

kereskedéseiben és tulajdonos **Kiss Sándor** olajgyárában
Kolozsvárt. (377—9) (20—*)

(1—10)

FARSANGI IDÉNYRE!

CSAPÓ SÁNDOR nagy árutárlatában Kolozsvárt kapható

legújabb francia bálí legyezők 35 krtól egész 10 frtig, táncz jelvények (Cotillon orden) egész és fél lárvák, Angol és francia illatszerek hajporok, egyéb Toilethez szükséges kellékek férfie ingek, kézelők és nyakkendők, kitünő jó bálí és utczai kesztyük.

Vidékre rendelmenyeket legpontosabban teljesitek

CSAPÓ SÁNDOR.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Közművelődési Egyesület, Kőrösi Csoma Sándor Könyvtár - Scoală - BCU Cluj-Napoca.